

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i edycją...
Cena pojedynczego numeru 5 marek.

Ceny ogłoszeń: Zawieszanie na pierwszej kolumnie na 25 ma...
Drobne ogłoszenia po 5 mk. za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. Panny Marii Nr. 88
Telefon Nr. 80. Skrzynka pocztowa Nr. 48

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Groźba nowej wojny

Znamioną cechą międzynarodowej polityki angielskiej było do niedawna dumne odosobnienie Wielkiej Brytanji. Ze strony Ameryki nie groziło jej żadne poważniejsze niebezpieczeństwo. W Azji, aż do chwili ujawnienia się gwałtownego wzrostu cywilizacji i potęgi mocarstwowej Japonji, Wielka Brytania była całkowicie o swe wpływy spokojna. W Europie po zdruzgotaniu potęgi napoleońskiej Anglia przez lat 90 nie obawiała się rywalizacji politycznej czy gospodarczej z pozostałymi mocarstwami kontynentu.

W Azji na mocarstwo pierwszorzędne wyrosła lekceważona do niedawna Japonia. Wzmógł się ruch separatystyczny w Indiach, podsyłane podobno przez materjalski japoński. W Europie wreszcie, po pogromie Francji w 1870 r. coraz większą groźbę dla potęgi angielskiej stawała się Niemcy.

Trwać dalej w odosobnieniu, licząc w dalszym ciągu niemal wyłącznie na własne siły, stało się wcale trykownem. Należało się assekurować, gdzie to tylko będzie możliwe. Tak się też stało.

Z Japonją, wspaniałą za wolną rękę w stotunku do zędnictwa wschodnioazjatyckich i poparcie jej w starciu z Rosją, zawarła Anglia sojusz, gwarantujący jej spokój i bezpieczeństwo w posiadłościach angielskich.

W Europie, sprzymierzony się z Francją i dając obecnie do utrzymania tego sojuszu, Anglia zdruzgotowała potęgę niemiecką. Obecnie, korzystając z możliwości i nastrojów, wywołanych przez wypędzenie Stanów Zjednoczonych w walce z Niemcami, usiłuje Anglia doprowadzić do stałego przymierza z Ameryką.

Jeżeli po bezprzykładnym zwycięstwie ostatniemu, po całkowitem unieszkodliwieniu dwóch awych groźnych wrogów: Niemiec i Rosji, Anglia pracuje usilnie nad zawarciem szeregu sojuszków we wszystkich częściach świata, dowód to, że bezpieczeństwo jej jest podminowane, że istnieje zupełnie realna możliwość nowych kataklizmów w polityce światowej. Jednym z nich jest bezwątpienia możliwość sbrojnego starcia Stanów Zjednoczonych z Japonją.

Wojna z Niemcami koncentrowała się w Europie. Partyzantka w kolonjach afrykańskich i zdobyte Kiao-Czau przez japończyków były tylko epizodami. Ale wojna amerykańsko-japońska rozegra się na oceanie Spokojnym i Indyjskim, rozegra się nad wodami, które obławiają brzozi niemal wszystkich kolonii angielskich.

Będzie to wojna długotrwała i niszcząca. Obie strony posiadają olbrzymie zasoby sił i środków. I obie nie cofną się przed niczem, aby osiągnąć zwycięstwo. Dla Japonji będzie ono kwestią życia lub śmierci, dla Stanów Zjednoczonych kwestią utrzymania i wolności rozwoju ich dotychczasowej potęgi gospodarczej i politycznej, ich znaczenia w świecie, a przede wszystkim zna-

czenia na kontynencie amerykańskim. Ta spodziewana wojna japońsko-amerykańska niewątpliwie wywoła olbrzymi kryzys gospodarczy na całym świecie. A kryzys ten dotknie przede wszystkim Wielką Brytanię. I choćby nawet w wypadkach wojennych nie wciągnął jej do akcji sbrojnej, to potężne wewnętrzne przesilenie gospodarcze musi wywołać nieuchronnie niezmiernie silną reakcję polityczną wśród różnorodnych ludów olbrzymiego imperjum brytyjskiego.

Ze niebezpieczeństwo niedalekie, do woli fakt znamienity, zanotowany przez prasę zagraniczną w ostatnich dniach. Oto rząd angielski zawiadomił Stany Zjednoczone, że odnawiany obecnie sojusz japońsko-angielski nie jest bynajmniej skierowany przeciw Ameryce. W traktacie angielsko-japońskim znajduje się bowiem wyraźne oświadczenie, że w razie wojny japońsko-amerykańskiej Anglia zachowa ścisłą neutralność.

Tego rodzaju polityka jest przyszłowym placaczem na dwóch rawionach, albowiem Anglia dały otwarcie do przymierza ze Stanami Zjednoczonymi, zaś prezydent Harding wyraźnie wypowiedział się za przymierzem z Anglią. Ale Stany Zjednoczone mają zupełnie prawo spodziewać się pomocy angielskiej so-

jużnika w ewentualnej wojnie z Japonją. W przeciwnym razie przymierze z Anglią byłoby dla Stanów Zjednoczonych interesem, nie przynoszącym żadnych realnych korzyści.

Najpoważniejszym dla Anglii wynikiem ewentualnej wojny japońsko-amerykańskiej byłaby niarozegrana, osłabająca straszliwie obie strony. Stąd płyną źródła neutralności angielskiej. Ale zwycięstwo Japonji byłoby klęską Anglii i olbrzymią groźbą dla jej stanowiska mocarstwowego. To też nie wykluczona jest możliwość, że w chwili decydującej, w chwili gdyby Stany Zjednoczone zaczęły się ugiąć w walce, siły angielskie znalazłyby się u ich boku, skierowane przeciw Japonji.

Tymczasem jednak „sojusze” na wszystkich stronach i „neutralność” w zatargu amerykańsko-japońskim.

Nad Pacyfikiem gromadzą się chmury. Zrywa się wicher, niosący pomruki nowej burzy dalekiej. A że przyszłe starcie na Oceanie Spokojnym wywarze olbrzymi wpływ również na ukształtowanie stosunków europejskich, winniśmy baczenie śledzić wszystko, co tego starcia dotyczy.

Częstochowa, 30 | 6. N.

Sprawa wileńska w Genewie.

Genewa. Po przyjęciu w sprawie konfliktu polsko-litewskiego wniosku pośredniczącego Hymansa, postanowiła Rada Ligi Narodów, że dalsze bezpośrednie rokowania mają być pod przewodnictwem Hymansa podjęte dn. 15 lipca w Brukseli.

Wszyscy przyjeźdźcy do Garmji Zalgowskiego, którzy nie są mieszkańcami spornych obszarów, mają po 15ym lipca opuścić terytorjum Wileńszczyzny. Pod kontrolą Misji Wojskowej Ligi Narodów ma być utworzona miejscowa mi-

litacja w sile około 5 tysięcy ludzi. Niepotrzebny materjał wojenny ma być wywieziony. Polski delegat przyjął tę decyzję z zaskoczeniem, że układ ten musi być ratyfikowany przez parlament wileński.

Delegat litewski twierdził, że postanowienie w sprawie przywrócenia porządku nie daje dostatecznej gwarancji, oraz sprzeciwił się utworzeniu kantonu wileńskiego i obniżeniu siły wojsk litewskich i oświadczył, że musi się porozumieć ze swoim rządem.

Sensacyjne domysły niemieckie.

Berlin. „Acht-Uhr Abendblatt” zamieszcza dzisiaj w nadzwyczaj kryjącej formie odkrycie o rzekomych tajnym układach francusko-polskim, pisząc:

Od dłuższego już czasu wiadomo, że między Polską a Francją istnieje tajna konwencja, zawarta z okazji pobytu polskiego Naczelnika Państwa i Ministra Spraw Zagranicznych w Paryżu. W układzie tym zobowiązuje się Francja do popierania wszelkich „roszczeń” polskich do G. Śląska i to tak pod względem polityczno-dyplomatycznym, jak i wojskowo-materjalnym. Jesteśmy obecnie w możności, pisać dalej dziennik, na podstawie informacji otrzymanych z kół dyplomatycznych podać szczegóły, których Polska musiała udzielić wspaniałe za to poparcie. Pod względem wojskowym zobowiązuje się Polska do utrzymania stałej armji w sile 600 tysięcy ludzi, do przyjęcia do astabu generalnego tej armji

także oficerów francuskich i zobowiązuje się stanąć z tą armją po stronie Francji także w razie wojny zaczepnej. Francja przysycyliła się do utrzymania armji polskiej jednym frankiem w słoce na głowę i dzień. Suma ta ma być wypłacana przez Francuską Misję Wojskową w Warszawie Rządowi polskiemu i to wedle stwierdzonej za każdym razem liczby polskiej armji. Pod względem gospodarczym udzieli Polska Francji wyłącznego prawa do eksploatacji wszystkich jeszcze nie eksploatowanych terenów węglowych w okręgu Pacyfik i Rybnic. Ponadto „zapewnia” Polska Francji znaczne przywileje w administracji i w wyzyskiwaniu wschodnio-galicyskich źródeł łańcuchowych i zobowiązuje się w końcu pozwoilić na import francuskich towarów sbytkownych w łącznej kwocie 150 milionów franków.

Telegamy

Episkopat polski składa podziękę episkopatowi francuskiemu.

Jak sobie czytelnicy nasi przypominają, episkopat francuski w czasie wojny kilkakrotnie okazał żywe współczucie ludności naszej, (znękaną nieszczęściami wojennymi).

Obecnie episkopat polski czuł się w obowiązku złożyć episkopatowi Francji serdeczną podziękę za to objawy sympatji i udzieloną nam w chwilach ciężkich pomoc. W tym celu kardynałowie Dabbor i Kakowski w imieniu episkopatu polskiego wystosowali pismo skierowane do episkopatu francuskiego na ręce kardynała Lucon'a. Pismo to, jak donosi „Journal de Pologne”, wywarło w francuskim świecie katolickim jak najlepsze wrażenie.

Konsekracja biskupa łódzkiego.

Łódź. W środę odbyła się tu w katedrze św. Stanisława Kostki konsekracja księdza Wincentego Tymienieckiego na biskupa nowo utworzonej diecezji łódzkiej. Aktu konsekracji dokonał ks. kardynał Kakowski. Na uroczystości przybył biskup: ks. biskup Gall, Prażdziecki, Zdzitowiecki i ks. biskup Krynicki.

Dary amerykańskie dla Polski.

Warszawa. Warszawski Oddział Komitetu Ratunkowego dla dalekiej Europy otrzymał obecnie dwa nowe dary od fundacji Rochester: pierwszy w sumie 3000 dolarów przeznaczony specjalnie dla ulżenia nędzy we wsiach położonych w okolicy Brześcia Litawskiego, drugi również w sumie 3000 dolarów, który jest już w znacznej mierze rozdzielony między najbliższą ludność Warszawy i prowincji.

Agitacja komunistyczna i gwałty niemieckie.

Sosnowiec 30 | 6. Jak donoszą z Górnego Śląska, w niektórych miejscowościach, opuszczonych przez wojska gen. Hoffera, pozostała znaczna część żołnierzy, którzy zakwaterowani są w gospodarstwach miejscowych, rzekomo jako robotnicy rolni. Żołnierze ci dopuszczają się gwałtów na bezbronnej ludności polskiej, na którą spadają w strasie neutralnej, aresztują i wywożą w okolice Raciborza. Ludność polska znajduje się w opiekanej sytuacji. Równocześnie mimo odwrotu w dalszym ciągu organizują się i sbroją. Charakterystycznym jest, że Niemcy na tyłach powstańców, gdzie znajdują się Wiosł, prowadzą organizację oddziałów bojowych i szerzą agitację komunistyczną. Specjalne oddziały niemieckie grają za wsiach polskich i przebrani za powstańców, dopuszczają się grabieży i rozbojów.

Zdemaskowanie pruskich bajek.

Berlin. W czasie obrad nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych, parlamentem niemieckim socjalista niezależny Rosenfeld wystąpił ostro przeciw ministrowi Domlnikowi, który motywował wprowadzenie stanu wyjątkowego w Prusach wschodnich koncentracją wojsk polskich na pograniczu. Rosenfeld oświadczył, że twierdzenia te są zupełnie bezpodstawne, ponieważ Polska nie żywi żadnych zamiarów agresywnych.

Krytyczne położenie Rosji.

Helzingfors. Donoszą tu że źródła wiarogodnych, że na specjalnem, pouf-nem posiedzeniu delegatów 3 międzynarodówki. Bucherin, mówiąc o położeniu władz sowieckich, przyznał, że sytuacja jest bardzo krytyczna. Jednocześnie przedstawiciele Francji i Niemiec mówili o krytycznym położeniu partji komunistycznych w powyższych państwach.

Helzingfors. Po wypowiedzeniu przez Sowdę wojny Japonji i Grecji, Znowiej przysłał na posiedzeniu zwołanem specjalnie przez partję w Petersburgu,

że nie widzi zapatu wojennego wśród mas robotniczych, trudno więc oczekiwać dodatkowych rezultatów wojny. Przewidywać bolszewizm godzą się już z tem, że cała Syberja wschodnia przejdzie chwilowo do „przedstawicieli kapitałów japońskich — Stenionowów.”

Brusilow wodzem bolszewików.

Helzingfors. Depesza lakrowa z Londynu donosi, że general Brusilow mianowany został naczelnym wodzem wojsk Ukraińskiejskiej oraz armii południowo-kaukaskiej i oddziałów operujących na Kaukazie Brusilow otrzymał nieograniczone pełnomocnictwa.

Grecy ponieśli ciężką klęskę.

Konstantynopol. Donoszą z wstrogodnego źródła, że greccy ponieśli klęskę na odcinku Usak. 13 a dywizja grecka jest całkowicie rozbita i ścigana przez oddziały tureckie. Komunikat kemitastów donosi o zajęciu Sughud oraz pozycji greckich pod Topetarle.

O przemyśle angielsko-japońskim.

Londyn. Konferencja państwowa Imperjum Brytyjskiego omawiała na tajnym posiedzeniu pod przewodnictwem b. ministra spraw zagranicznych Balfoura sprawę wznowienia przemyśle angielsko-japońskiego. Prezydent Kanady i Afryki południowej wypowiedzieli się, jak opowiadają w kołach dobrze poinformowanych, bezserunkowo przeciw temu wznowieniu. Przedstawiciel Australii oświadczył, że wznowienie może wejść tylko wówczas w rachubę, jeśli będzie wykluczona możliwość nieporozumienia ze Stanami Zjednoczonymi.

Irlandja żąda zupełnej niepodległości.

Londyn. De Walera w odpowiedzi swej do Lloyda George'a oświadczył, że porozumiewa się z wszystkimi wybitnymi przedstawicielami narodu irlandzkiego, którzy są zwolennikami trwałego pokoju między Irlandją a Anglią. Stwierdza on, że niema sposobu osiągnięcia tego celu bez uprzedniego uznania zasadniczej jednoci Irlandji oraz zasady samookreślenia.

De Walera oświadczył, że zanim odpowie, porozumie się także z przedstawicielami mniejszości politycznych w Irlandji. De Walera zerwał się do Craiga i do czterech innych wybitnych przedstawicieli unionistów z piętami, w którym stwierdza, że odpowiedź, którą przesłał Lloydu George, dotyczyć będzie bytu, oraz przysięgi Irlandji, wobec tego pragnie zasięgnąć ich opinii i w tym celu zaprasza ich na konferencję, która się odbędzie w Dublinie dnia 4 lipca.

Masowa emigracja z bolszewickiego „raju”

Biuro prasowe ministerjum spraw zagranicznych komunikuje, że podług pla-

nu opracowanego przez mieszana komisję repatriacyjną w Moskwie, a Piotrogrodu wynaczone zostały transporty; na 27 czerwca z jeńcami z wojny europejskiej, 28 czerwca z wygnancami i jeńcami cywilnymi, 4-go lipca z jeńcami cywilnymi i uchodźcami 15 lipca z jeńcami wojennymi.

Wkrótca ude się do Archangielska pełnomocnik delegacji polskiej w komisji mieszanej repatriacyjnej w Moskwie, celem swedzenia obwodów i wzięcia. Podług wiadomości, która nadchodzi stan jeńców i Internowanych polaków jest tam tak ciężki, że wymaga natychmiastowej interwencji i pomocy.

Bezradzienna sytuacja aprowizacyjna w Rosji powoduje żywiołowy ruch powrotny uchodźców. Nad Wolgą, a w szczególności w Kasaniu ludzie puchną z głodu, a uchodźcy od 3 miesięcy nie otrzymują żadnych racji żywnościowych. Na skutek takiego stanu rzeczy we wschodniej i środkowej Rosji skupiło się 60,000 uchodźców, powracających samorzutnie do kraju, a nad Wolgą kołuje 40,000 ludzi, zdążających drogą kołową ku granicy.

Zakończenie strajku górników.

Londyn. (Havas). Projekt układu rządu z właścicielami kopalń przewiduje subwencję rządu na przeciąg trzech miesięcy. Minimalna płaca robotnika ma być o 20 proc. wyższa od płacy przedwojennej. Po pokryciu kosztów ogólnych całkowity zysk podzielony będzie w ten sposób, że 83 proc. przypadnie w udziale robotnikom, 17 proc. zaś pracodawcom.

Horsea. Dzienniki omawiając przesilenie strajku górników i zawarty kompromis, przypisują fakt zawarcia kompromisu usunięciu się z komitetu wykonawczego partji pracy żywiołów komunistycznych, która do ostatniej chwili podtrzymała żądania maksymalne.

W kwestji urzędniczej.

Komitet wykonawczy urzędników państwowych w Częstochowie nadesłał nam artykuł treści następującej:

Jedną z bolączek naszej młodej państwowości jest sprawa urzędnicza. Wszędzie, czy to w prasie, czy w dyskusjach prywatnych i publicznych, czy to nawet w Sejmie słyszy się narzekania na etytm na niedolegstwo naszego stanu urzędniczego, ba, nawet na niesumienność a nawet nieuczciwość, wrzeszczą na zbyt dużą ilość urzędników. Wiele z tych zarzutów odpadłoby, gdyby państwo ograniczyło sferę swej działalności do zakresu przedwojennego, gdyby skasowano urzędy aprowizacyjne, zaprowadzono wolny handel i t. d. Czyby atozunkli zmieniły się wtedy na lepsze, niewiadomo, ale zarzuty musiałby być skierowane w inną stronę. Zresztą tych nowych szań-

ku zadowoleniu społeczeństwa nie umiały rozwiązać rutynowane biurokrocie państw dawnych, nie można się więc dziwić, że u nas nie jest dobrze.

Nie da się jednak zaprzeczyć, że oby wateł ma prawo żądać, by w urzędach nie napotykał na sykany, by każda jego sprawa była salutowana pętko, bestronnie, mądrze i zgodnie z jego interesem, o ile ten nie staje w poprzek interesowi publicznemu. Niestety, u nas dzieje się często inaczej. Duża część wny spada tutaj na urzędy centralne, które przepisują przewlekły sposób postępowania, każą wypełniać mnóstwo skomplikowanych formularzy i t. p.

Prawdą jest jednak, że nasza reszka urzędników musi się gruntownie „smienić; wiedzą to dobrze i czują to sami urzędnicy.

Ale dalszą każdy urzędnik przemysłowa nad tam, by jak najprędzej smienić swój zawód szuka sąjca popłatniejszego i tak bądzie się działo póty, póki państwo nie zacznie inaczej wynagradzać swych funkcjonarjuszy. Przecięt dalszej 14,000 mk. miesięcznie jest pensją dużą, którą pobierają nieliczni tylko urzędnicy, przeciętny pracownik państwowy pobiera 8,000 mk., a najwyższy kierowniczy urzędu aż po 18,000 mk. miesięcznie.

Póki się nie zmienia płace urzędnicze, póki urzędnik nie będzie pobierał tyle, by wystarczyło jemu i jego rodzinie na srodnie życie, póty wysiatko, co mądrzejsze, więcej przedsiębiorcze, bądzie uciekało ze służby państwowej. A jeśli wielu z tych, co dzisiaj pełnią tę służbę, już jej nie porzuci, to napływ młodych ali bądzie coraz słabszy i wraz w gorszym gatunku; bo przecież nie potto uczy się młodzieńiec, by niedko clarepłć przez całe życie. Działaj urzędnik władza w uszy swym synom: „Nie rób głupstwa, nie zostań urzędnikiem”, a nie słychać również, by rzemieślnicy lub kucy chcieli awych synów widzieć na tych szaczących stanowiskach.

Nesł stan urzędniczy nietylko nie bądzie się gatunkowo wzmacniał, ale gromi mu wkrótce zupełne zmarnienie: bądzie się składał z niedolegów z drobną przymieszką ludzi lasych na honory swętnętn... no i bohaterów. Ale bohaterów, którzy bądzie chcieli w niedsy służby państwowości polskiej, bądzie niewiele i trudno, by było inaczej. Nie wymaga się bohaterkiego poświęcenia swego bytu dla państwa od robotnika, od chłopca, od rzemieślnika czy kupca, lekarza czy adwokata, nie można więc wymagać tego od urzędnika, czy nauczyciela, a choćby kto i wymagał, nic z tego nie bądzie, bo życie pódiało swoją drogą: albo zapawnienie srodnoego bytu, albo smarnienie całego stanu.

Tego zdaje się nie rozumieć, ani społeczeństwo, ani Sejm, ani władza centralna. Częstochowscy urzędnicy mieli też i to niedawno, ciekawy dowód tego. Przyjechał z Ministerstwa Skarbu dele-

gat, a to celem ewentualnego podwyższenia plac urzędnikom w naszem mieście, był on u niektórych przedstawicieli władz społeczeństwa. Otóż jeden z nich w rozmowie z delegatem przyznawał, że kosztą utrzymania w Częstochowie, że bardzo wysokie, ale jednak wyrwał zda nie, że podwyższenie plac urzędniczy nie prowadzi do celu, bo w tej chwili wzrasta ogólna drożyzna, że urzędnicy powinni raczej czasowo się ograniczyć by w ten sposób spowodować ogólną zniżkę cen.

Wszakże ten sam przedstawiciel władz nie wakał srodków, w jaki sposób za pobież drożyznie i głodowej węgataj urzędników.

Otóż stale ograniczamy się, ja wynik przeglądu bądzie taki: pensje nasze od roku zeszłego wzrosły siedmiokrotnie, a ceny dwudziestokrotnie i wyżej. Jeszcze się nie zdarzyło, by podniesione pensje urzędnikom, zanim wzrosły ceny. Ponadto rzeczy jest tak: ceny rosną i rosną, płace pracowników fizycznych stopniowo wzrastają, a wtedy dopiero rząd decyduje się na zarządce podwyższyć pensje urzędnicze, nie zgodził się jednak na zasadę, by ta podwyżka proporcjonalna do cen i z cenami rosła automatycznie.

Żąda się więc od nas rzeczy takich, których ceny rosną i rosną, ale wy ciągle zachowujemy pensje dawne. Urzędnicy dobrowolnie na to zgodzić się nie mogą, a to nietylko w interesie własnym i swych rodzin, ale i państwa: nie mogą dopuścić do tego, by ci, co reprezentują państwo wobec reszty ludności, byli jakoścwo gorzi, a broń Boże, stali się z musu przedejni. Bez ustalenia plac wystarczających nie bądzie. polepszenia stanu urzędniczego.

Co więcej, lepsze wynagrodzenie urzędników wypadnie dla państwa taniej. Ciągłe się u nas mówi, że jest u nas urzędników o wiele za dużo, że są granicami jest ich znaczenie mniej. Prawda, ale tam procedura jest krótsza, urzędnik każdy, nietylko szef, za każdy, krot jest osobiście odpowiedzialny, ale to racy na nasz grunt tyłko wtedy przaszczepić się dadzą, gdy bądziemy mieli na wszelkich urzędach ludzi energicznych, mędrych, wykonalnych.

Tymczasowy Komitet Wykonawczy Urzędników Państwowych Częstochowy Powiatu.

Prof. Czechowski, Grygasiński, Fulmar, Rosmanin, Cwikła, Reimchüssel i Widerski.

Ostatnie wiadomości.

Złoto dla Polaki.

Wiedeń 30 | 6. Do Warszawy odzio 1490 kilogramów złota, jako udział Polaki w przysyanym jej przez komisję likwidacyjną zapasu złota b. monarchji austriacko-węgierskiej.

112) **ARTUR GRUSZECKI.**

HASŁA

Powieść współczesna.

Wielkie prawa? przedruk i przekłada zastrzeżone.

Ot, i Skierniewice, nu chodźcie wy z zębami ze mną, dam wam lekarstwo.

— Teraz już się ząb uspokoił trochę, poco budzić licha? — odpowiedział Karol.

— Nu, jak wam łżej, zdejmcie chustkę, bo tu strasznie gorąco.

— Boję się, bo od zimnego wiatru ból się powiększa.

Pociąg zwolnił biegu i stanął na stacji. Zandarm wysiadł. Dość znaczna ilość podróżnych opuściła wagon, w którym zapalono światło, drzące i niepewne, a gdy jego żółtawy odcień padł na szczupłą, wymizerowaną twarz Karola, mimowoli przypominała ona maskę trupią. Dorę przeraziła się tego wyglądu, nacyliła się ku bratu szepcząc niespokojnym głosem:

— Karolciu, co tobie?

Zwolna podniosł opuszczone powieki i odpowiedział cicho:

— Slabo mi... z gorąca, — i przyklnął oczy.

Dorę zdawało się, że on już umiera, chciała biedz po wodę, lecz pociąg ruszył, a Marja spytała:

— Dlaczego wstajesz?

— Osłabił...tem, nie masz czegoś rzeźwiącego?

— Mam wodę kolońską, — sięgnęła szybko po kuferek i podała flaszczykę.

Po natareiu skroni i obmyciu twarzy Karolek odetchnął i spojrzał swobodniej.

W parnem, dusznem powietrzu wagonu rozszedł się silny zapach, i właśnie wszedł oficer zandarmierji w towarzystwie żołnierza.

Poczuł kolońską wodę i obejrzał się wokolo szukając źródła zapachu. Oczy jego napotykały dwie ładne panny wyróżniające się wybitnie w otoczeniu trzeciej klasy. Obejrzał je bacznie i w milczeniu poszedł dalej, zastanawiając się nad tem, dlaczego te dwie, tak wytwornie ubrane kobiety, ładne i młode, jadą tą klasą; zwłaszcza uderzyła go niezwykła piękność Marji. Z pewną niedbałością patrzył po podróznym mając w oczach piękną pannę siedzącą przy oknie. Po chwili uznał się w prawie dowiedzieć się bliższych szczegolów i w połowie wagonu odwrócił się podszedł do Marji i Dory, a po salutowaniu spytał uprzejmie po rosyjsku:

— Panie dokąd jadą?

— Do Częstochowy, — odpowiedziała Marja.

— Prosiłbym o paszport.

Obydwie panny i Karolek poszukali paszportów, oficer wziął papier najpierw z rąk Marji, a przeczytawszy urzędowy tytuł jej oj-

ca, stał się bardzo uprzejmy i rzekł ze zdziwieniem po rosyjsku:

— I pani, córka urzędnika wysokiego, gdzie trzecią klasą? w takim brudzie i zachu? Pani ma prawo do pierwszej klasy, — podawał pasport.

Marja, spokojna, wzięła dokument i chwajając go do torebki powiedziała po francusku:

— Jadąc do Częstochowy z intencją po-bożną postanowiłam jechać trzecią klasą.

— Postanowienie można zmienić, — odpowiedział po francusku, — a ja nie mogę pozwolić, jako oficer ruchu, ażeby pani, córka dygnitarza mieszła się z tłumem.

— Jadę w towarzystwie krewnej i nie obawiamy się tłumy.

— A, krewnej? — spojrzał na Dorę, wziął jej pasport, obejrzał i oddając mówił do Marji: — tu pani niewygodnie, może obydwie panie przejdą do pierwszej klasy.

— Dziękujemy, ale musimy dotrzymać naszego przyrzeczenia.

— Ano, jak panie muszą, trudna rada, — powiedział chmurny, skłonił się zimno, a widząc w ręku Karolka pasport, wziął go i spytał:

— A ty dokąd jedziesz?

— Częstochowa.

— Dlaczego jesteś taka okutana. twarzy nie widać, zdejm chustkę.

Nieudany zamach na koszarę w Rybniku

Bytom 30 | 6 EE. W Rybniku ustrzelono stroszupierzą wysadzić w powietrze koszarę z polską żandarmerją...

Alarmy angielskie o rzekomych gwałtach powstańców górnośląskich

Londyn 30 | 6 EE. Korespondent „Manchester Guardian” komunikuje alarmujące wiadomości z Zabrze i Huty Blamarka...

W Hucie Blamarka sytuacja bardzo ciężka, gdyż powstańcy smuszają górników do wydobycia węgla dla Polski...

Powstańcy mają jeszcze władę w swych rękach. Morderstwa popełniane tam wynikają z ich winy.

Oszeszerce Informacje „Manchester Guardian” mają swe niezawodne źródło w instytucjach niemieckich.

Strzelanina w Bytomiu

Bytom 30 | 6 EE. Ofiarą strzelaniny ulicznej, wszczętej w nocy z niedzieli na poniedziałek przez stroszupierzą obok cementarni przy koszarach padły 2 osoby.

Tanki angielskie w Gliwicach

Bytom 30 | 6 EE. Ewakuacja terenu placbicytowego odbywa się w dalszym ciągu. Okolice Zabrze już są opróżnione.

Zapomogi dla urzędników państwowych

Warszawa 1 | 7 EE. Na wczorajszym posiedzeniu Rady ministrów uchwalono wypłacić urzędnikom państwowym jedno rasową bezrobotną zapomogę.

Projekt jednorazowej daniny

Warszawa 30 | 6 Na dzień jutrzejszy została zwolniona komisja skarbowo-budżetowa dla rozpatrzenia rządowego projektu jednorazowej daniny.

Powszechna mobilizacja w Rosji

Wiedeń 30 | 5 Reuter podaje doniesienie londyńskiego „Timesa” z Helsingforsu, że rządy Rosji północnej zarządziły powszechną mobilizację.

Bela Kuhn wpadł w ręce powstańców

Wiedeń 30 | 6 Ukraińska centrala prasowa donosi, że gubernia Charkowska stała się znowu terenem krwawych walk między wojskami sowieckimi a powstańcami.

Stan zasiewów w Rosji

Helsingfors 30 | 6 EE. Stan zasiewów w Rosji sowieckiej przedstawia się nadzwyczaj krytycznie.

ma będą odczuwać dotkliwy brak zboża na wyżywienie ludności. Zboża w okręgu Smary nie dadzą się zużyć nawet na paszę.

Zastępca Krasina

Sztokholm 30 | 6 EE. Palmomocnik rządu sowieckiego w Helsingforsie, Herrell, zastąpił na Krasina w Londynie z powodu jego wyjazdu do Ameryki.

Zamachy niemieckie

Oświęcim 30 | 6. Niemcy rozstrzelali łagodnym postępowaniem władz niemieckich w dalszym ciągu donoszących się gwałtów i awantur.

Nowy atak na wojska powstańcze

Lubliniec 30. W nocy z wtorku na środek zaatakowały regularne oddziały Reichswehry wojska powstańcze w Szerekiej i w Łomnicy.

Zamach w Belgradzie

Wiedeń. „Neue Freie Presse” donosi z Belgradu: Dn. 28 b. m. na powóz ks. regenta, jadącego po złożeniu przysięgi na konstytucyjną w zgromadzeniu narodowym w towarzystwie prezydenta ministrów.

KROBICA

Pielgrzymka jubileuszowa „Gwiazd” z Małopolski

Zgodnie z zapowiedziami w dniu wczorajszym o godz. 3 ej z minutami przybyła pielgrzymka stowarzyszeń mieszczańskich, rokodzielnicy i przemysłowcy pod nazwą „Gwiazdy” ze Lwowa, Krakowa i innych miast Małopolski.

Wypuszczenie II serii biletów skarbowych

Wiedeń par. 1 rozporządzenia wypuszczoną zostaje II seria biletów skarbowych w odcińkach po 5,000 mk., 10,000 mk. i 100,000 mk.

Podwyższenie taryf kolejowych

Min. Kolei wydało rozporządzenie, którego mocą z dniem 1 lipca 1921 r. podwyższone są o 50 proc. opłaty za przewóz osób.

Obchód święta amerykańskiego w Częstochowie

Z powodu przypadającego święta narodowego Ameryki w dniu 4 lipca, Polska pragnie dzień ten uczcić w imię swych maluczkich, których miliony uratowała wielkość Ameryki.

Obroncy Lwowa Górnolązkom

Onegdaj w Lwowie wieczorem w sali ratuszowej odbyła się uroczystość wbięcia gwoździ w drzewce sztandaru ofiarowanego przez „obronców Lwowa” powstańcom górnośląskim.

pojąłami osobowymi tudzież pocągami specjalnymi przybywać będą do Częstochowy delegaci Związku Ludowo-Narodowego na zapowiedziany w dn. 3 i 4 lipca zjazd weseholpok.

Rozlokowaniem delegatów zajmie się biuro zjazdu, znajdujące się na dworcu, które będzie udzielało informacji uczestnikom zjazdu oraz skieruje ich do biur rejestracyjnych.

Obchód święta amerykańskiego w Częstochowie

Z powodu przypadającego święta narodowego Ameryki w dniu 4 lipca, Polska pragnie dzień ten uczcić w imię swych maluczkich, których miliony uratowała wielkość Ameryki.

Obroncy Lwowa Górnolązkom

Onegdaj w Lwowie wieczorem w sali ratuszowej odbyła się uroczystość wbięcia gwoździ w drzewce sztandaru ofiarowanego przez „obronców Lwowa” powstańcom górnośląskim.

Na uroczystość zgromadził się bardzo licznie obroncy Lwowa, reprezentanci miasta i reprezentanci różnych organizacji narodowych.

Osobna delegacja wyjechała w piątek 4. i lipca do Częstochowy

Osobna delegacja wyjechała w piątek 4. i lipca do Częstochowy, gdzie naszejtraz na Jasnej Górze odbył się poświęcenie sztandaru.

Dziś więc o godz. 11-iej rano na Jasnej Górze w kaplicy Matki Boskiej odbył się poświęcenie sztandaru ofiarowanego przez obrońców Lwowa powstańcom górnośląskim.

Pogrzeb powstańców

Dziś, w sobotę o godz. 4-iej po południu ze szpitala garnizonowego odbył się pogrzeb dwóch powstańców Smolarszka i Dulskiego.

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek

Pogrzeb Smolarszka, który miał się odbyć w piątek, odłożony został na dzisiaj w myśl dyspozycji zarządu szpitala.

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek, odłożony został na dzisiaj w myśl dyspozycji zarządu szpitala.

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek, odłożony został na dzisiaj w myśl dyspozycji zarządu szpitala.

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek, odłożony został na dzisiaj w myśl dyspozycji zarządu szpitala.

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek

Przebieg Smolarszka, który miał się odbyć w piątek, odłożony został na dzisiaj w myśl dyspozycji zarządu szpitala.

lej snosi się dotychczasowy sposób obliczania ceny biletu na odległość do 50 km. (za rzeczywistą ich ilość), a od 51 do 100 km. (strzełami po 5 km. licząc za pełne strefy), a wprowadza obliczenie przy wszelkich odległościach strzełami po 10 km., licząc za pełne strefy.

Wreszcie rozporządzenie w sprawie zaakreślania należności, popieranych według taryfy osobowej i bagażowej oraz towarowej (Dr. Ustaw Nr. 31 z 1922, poz. 188) traci moc obowiązującą, a wprowadza się zaakreślenie cen wszystkich biletów podręcznych przez pół do pełnych parzystych marek wazy, zaś biletów innych do pełnych, choćby nieparzystych marek wazy.

Równocześnie jednak, ponieważ udział Towarzystwa Wagonów Spyalnych w opłatach, jakie pobiera to przedsiębiorstwo za miejsca sypialne, wynosi mniej, niż cena biletów (za miejsca sypialne, wynosi mniej, niż cena biletów w wagonach osobowych (plackart, a nieprawidłowość ta zachodzić będzie także i po podwyższeniu taryfy osobowej o 50 proc. od 1 lipca r.b., gdyż opłaty za miejsca sypialne będą podniesione również o 50 proc. od 1 lipca r. b. przeto, aby usunąć tę niewłaściwość, zamierza Min. Kolei obniżyć od 1 lipca r.b. cenę plackart z 25 proc. pełnej ceny biletów całych na przejazd pocągami właściwego rodzaju i w właściwej klasie wagonu, licząc co najmniej za 100 km. na 20 proc.

Boy profesorem uniwersytetu. Z Poznania donoszą, że jedyną uchwałą uchwały profesorów dr. Ted. Żeleński powołany został na katedrę nowszej literatury francuskiej.

Do Instytucji sportowych. Redakcja „Kalendarza Sportowego” Polskiego Komitatu Igrzysk Olimpijskich z naszym pośrednictwem prosi wszystkie instytucje sportowe, gimnastyczne i turystyczne o przesłanie do redakcji (Warszawa, Wilejska Nr. 11), do dn. 1 września b. r., swych dokładnych adresów, dla uniknięcia pomyłek przy układaniu „Kalendarza Sportowego”.

Wycięgi cyklistów. Jak donosiliśmy, w ub. środę odbyły się w Ostrowach wycięgi cyklistów i motocyklistów. W biegu motocyklistów pierwszą nagrodę otrzymał p. Krawajski, drugą p. Czerwiński, trzecią p. Gabarski.

W biegu cyklistów na przestrzeni 20 km. pierwszy po 68 minutach przybył p. Babczyński, drugi po 68 min. p. S. Bajer, trzeci po 71 min. p. Wójcikowski, czwarty p. Nowicki.

W biegu par na przestrzeni 10 km. pierwszą nagrodę zdobyła p. Bajerowa (30 minut) drugą p. Krawajewska (31 m.), trzecią p. Kwasińska (33 m.) Szóstym był pp. J. Cholewicki i Sudałak, siódmym zaś pp. Pinkus i kap. Świdarski.

Napad bandytów na kupca z Częstochowy

W nocy z czwartku na piątek o godz. 12-iej na szosie pomiędzy Kłobuckiem a Krzeczanicami na przejeżdżającego kupca z Częstochowy Chemię Epistola, zamieszkałego przy ul. Nadzorczej Nr 55, napadło trzech bandytów w mundurach wojskowych, uzbrojonych w długie noże. Bandyci pod groźbą śmierci zrabowali kufcował 13000 mk., pociąg zbiegli do okolicznych lasów.

Ujęcie niebezpiecznego włamywacza

Polícia miejscowa aresztowała Feliksa Miklaszewskiego, niebezpiecznego włamywacza, który we Lwowie dokonał milionowej kradzieży u jubilers, a przez policję łódzką poszukiwany był za rozbicie kasy ogniowatej. Aresztowanego sfocynę pod silną eskortą odesłano do Łodzi.

Wasi są oszołomi

— Ale to amerykany, to ci czysty neród!
— E?
— A no patrzaj tytko, co drugi skłęb to ci na sydlisz napisana: kompanij (Company).

Niniejszym publicznie zawiadamiam że z powodu słabej woli syna mego STANISŁAWA, żadnych jego długów spłacać nie będę.

Józef Iwanicki.

Znaleziono dowody Władysława B-gger odebrać można za zwrotem kosztów ogłoszenia w Adm. Goszt-

Teatr

PARYSKI ŻYWE POCHODNIE

al. Panny Marji № 19.

Wystawiamy jeden z najpiękniejszych obrazów debiutu obecnej, który demonstrowano ostatnio w kinie „S ty l o w y m” w Warszawie p. t.

Wzruszający dramat w 5-ciu aktach z prologiem osnuty na tle tajemnic dworu KRÓLEWSKIEGO w RUMUNJI.

W roli głównej znakomita gwiazda węgierska

MELITTA FERROW

PROGRAM:

od czwartku 30-go do 1921 r. i dni następných.

Królewska wystawa. :: :: ::

:: :: :: :: Bajeczna treść

Amos! W następną zmianę programu wystawiony będzie współczesny dramat w 6-ciu wielkich aktach p. t. PASOŻYTY MIŁOŚCI ze znaną i słynną z urody tragiczną włoską Dianą Carenno w roli głównej.

Teatr „ODEON”

Program od czwartku dnia 30-go Czerwca do niedzielnika dnia 4-go Lipca 1921 r.

DZIŚ! Córka nieporównanej MIA-MAY najmłodsza i najpiękniejsza z gwiazd kinematograficznych DZIŚ!

EWA MAY

Wystąpi w swej najnowszej kreacji p. t.

KAT i KSIĘŻNICZKA

Grozą przejmujący dramat w 6-ciu wielkich aktach z czasów Renesansu Włoskiego

:: :: O S O B Y :: ::

Stary Kat
jego żona
Giovanni, ich syn student
Książka di Casa Blanca

Beatrix, córka księcia
Margrabia Lupo di Ravenna
Burmistrz miasta Padwy
Pisarz miejski.

Mieszczanie, Rycerze i tysiączne tłumy.

Początek ostatniego seansu o godz. 10-ej wieczorem. — Szczegóły w programach.

Dr. STEFAN PURSKI

Kilińskiego № 4.
choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje do 10-ej rano i od 8 — 7 po poł. w niedzielę i święta od 3—11 rano.

Dr. med. ARNOLD BRAM

przyjmuje od 2 — 4.
al. Kościuski 1. II-gie piętro.
Telefon 4-50.

Lekarz - Dentysta

MICHAŁ GREJNIEC

ulica Panny Marji № 10.
Telef. Nr. 250.
Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 2-7 wiecz

Dr. med. E. Petrykat

choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od godz. 5-tej do 8-mej
w sobotę od 3 do 5-ej po poł.
al. Gen. Dąbrowskiego 8, I-sze piętro.

DENTYSTA

GELBARD

POWRÓCIŁ

II-ga Aleja № 18.

Dr. Walery Popkoff

powrócił

Choroby ucha, gardła i nosa
Przyjmuje od 3-ej do 7-ej.
Żelazna 6 m. 8.

Regina Mamlok - Korngoldowa

LEKARKA - DENTYSTKA

ul. Kościuski 13

POWRÓCIŁA

i przyjmuje od 10-1 i od 3-5.

Najtaniej!!!

Papę, smołę, gips, pak,
dzielec, smołę drzewną
kupić można w firmie

D. Berkowicz

Częstochowa, Kościuski 45.

Telefon Nr. 403.

HANDEL WIN i towarów kolonialnych
M. SZYBOWSKI
I-sza ALEJA № 14.
Poleca Sery: francuskie, owcze i śmietankowe.

ODCISKI i BRODAWKI
RADYKALNIE USUWA
tylko „CHODAKOL”
prowiz. farmacji HENR. CHODAKOWSKIEGO
w WARSZAWIE.
ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

SLUSZAR MASZYNOWY
otrzyma zajęcie na przeciąg trzech miesięcy za dobrą wynagrodzeniem. Zgłaszać się do Fabryki „Elektryczność” w Żąbko wicach.

Taniej niż wszędzie
Ważne dla wszystkich
w Częstochowskiego
II Aleja Nr. 25
róg Kościuski są do nabycia tanio płótna, płócienna, madapelsany, kretony, wełny i półwełny na suknie i kostjamy, korty na męskie ubrania i chustki, szpal i inne. Ogromny wybór i tanie i nowoczesne
Częstochowski II Aleja 25 róg ul. Kościuski
U w a g a! Proszę zwrócić uwagę na szyld

Plac
przy rzecze za 35.000 m. do sprzedania wład. Zawodzie ul. Młowska 27 u gospodarza:

Nikt z kupujących
nie powinien zrobić zakupów razom nie zjadł do firmy J. Rządkieckiego.
Kodeksze 19-a w podwórzu gdzie najtaniej i najlepiej każdy kopic może wszelkie płótna Widszawskie i inne wełny, bostony, batysty i estaminy w dużym wyborze chustki, kapy i firanki oraz wszelkie inne towary.

Do sprzedania
na Zawodziu 2 posejze 7 mieszkań i sklep za 500 tys., 4 mieszkania za 200 tys. i 2 place przy ul. Warszawskiej za 200 tys. Przytem inne kupa do 7 milionów Wład. Warszawa Nr. 83 Zyskowski pośrednik.

Sklep
na Krakowskiej oddam Kooperatywie Oferty przyjmuje Ganiec sub. „Kooperatywa”.

Poszukuje
nuczycielki lub nuczyciela francuskiego języka do ucznia II kl gimnazjum. Oferty w Redakcji.
6 klasista
udziela korepetycji Oferty w Goncu dla KK

„FLORA”
Pracownia ubiorów damskich i dziecięcych posiada duży wybór sukien od 19:00 mk. s także bluzki spódnice i dziecięcy garderobę oraz przyjmuje obstatunką materiałów własnych po wierzonych, wykończenie solidne Ceny nizkie Kosciuszki 19-a sklep.

Potrzebna
panienka do szycia ul. Michaliewicza 52 m. 6.
Zgubiono
kartę wojskową wyd. na imię Marijana Ma. gierskiego.
Do sprzedania
2 pieski wilczek i w. żel rasowe folwark Kalej pod Częstochową

Udzielam
leci jęz. niemieckiego. Oferty w Goncu.
Skradziono
passport ros. kartę powołania i metrykę urodzenia wyd. na imię Arona Frenkenberg.
Kupię
opony do roweru drutowe 28-13 i 4. zapłać każda cenę ul. Strażacka Nr. 2 Godziszewski.

30 morgów
ziemi bez budynków 4 wiorsty od stacji Żeliszawice zaraz do sprzedania Wład. Jurkowski Złoty Potok.
Nowootrzonny
skład węgiel III Aleja 65

Do sprzedania
suka rasy wilczej owczarka Koszarowa 5 Horowicz sklep.
Do sprzedania
gramofon z płytami o azyjcie ul. Strażacka Nr. 2 obok stróża.
Pracownia prasowa
przyjmuje reperacje po cenach przystępnych S. Grabiarz I Aleja 8 w podwórzu.

DOKTOR PAWEŁ BRONIATOWSKI
powrócił
ul. Panny Marji 21 (obok Teatru Paryskiego)
choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje od 9-12 i od 4-7 po poł. Południe od 12-1 w południe.

Lekarz - dentysta
Zygmunt Lubczyński
WYJECHAŁ.
Powrócił w końcu Lipca II Aleja № 42.

Wielki wybór
Kortów, welen oraz towarów (bawełnianych) poleca znana firma
J. Dawidowicza i S-ki
I Aleja 7, tel. 74.

WECERA
poszukuje Fabryka Guzików drewnianych
w Częstochowie, Kilińskiego 9-7
warunki: mieszkanie przy fabryce, płaca miesięczna zgłaszać się od 2 — 3 po poł. i od 7 — 8 wiecz.

ZAWIADOMIENIE.
Podaje się do wiadomości koncesjonowanym sklepem tytoniowym, że hurtownia tytoniu Stradomska 6, wydawca będzie przydział materiałów tytoniowych w dniach 4, 5 i 6 lipca b. r.
ZARZĄD HURTOWNI
Stradomska 6.
Prosimy o uregul. prenumeraty.